27 червня, 16:48 6 хв 1

Застрелили в авто, знущався з Динамо: що відомо про гравця, який першим отримав жовту на ЧС

Олександр Щербатих

Kaxi Asatiani / kom/ia_okocha

Майже кожен чемпіонат світу з футболу стає особливим з точки зору новацій. Іноді історичні події минулого виглядають доволі дивно у часи сьогодення.

Уже у матчі-відкритті ЧС-2026 на полях Північної Америки почала писатись нова сучасна історія – Мексика та ПАР заробили три червоні вперше у дебютах Мундіалів. Про те, хто раніше за усіх інших отримав картку на ЧС розповідає **24 Канал**.

дивіться також Головні невдахи ЧС-2026: що відомо про команди, які достроково покинули Мундіаль

Коли з'явились картки?

До 1970-го таке явище як попередження чи видалення у світовому футболі практично не існувало. Річ у тім, що тривалий час суддя у полі міг відправити спортсмена з поля за грубу гру, але робив це усно.

У чвертьфіналі ЧС-1966 зустрілись аргентинці і господарі змагань англійці. Під час поєдинку німецький арбітр Рудольф Крайтлян не зумів пояснити капітану аргентинців Антоніо Раттіну, що тому більше не місце на полі.

Читайте більше перевірених новин Додайте 24 Канал у вибрані джерела в Google Додати

Склалась комічна ситуація, коли тлумачити спортсмену рішення головного довелось англійському рефері Кену Астону. Саме він пізніше й запропонував ввести жовті картки як попередження, а червоні – для вилучення з поля.

Додамо, що імовірно, німецький арбітр згодом пожалкував про власне рішення. У Аргентина поступилась 0:1, а єдиний м'яч забив форвард Джефф Герст.

У фіналі він стане автором відразу трьох голів у ворота Німеччини, подарує Англії єдине наразі чемпіонство, а один із його м'ячів в овертаймі і досі залишається у топі найскандальніших голів в історії футболу.

Англійці радіють голу-фантому Джеффа Герста у ворота Німеччини / Фото: FIFA.com

Хто отримав перше попередження в історії ЧС?

У період між чемпіонатами світу реформа йшла дуже повільно, а у самій Англії повноцінно запрацювала взагалі після 1976 року. Однак у міжнародному футболі такий спосіб оповіщення запрацював там, де відбулась перша гра цьогорічного Мундіаля – у Мексиці, на стадіоні Ацтека. Саме ця арена прийняла стартовий матч ЧС-1970.

Честь відкривати головні змагання у футболі випала господарям та збірній СРСР, у стартовому складі якої були кияни Анатолій Бишовець, Володимир Мунтян та Віктор Серебрянников.

В опорній зоні з Мунтяном діяв 23-річний футболіст Динамо (Тбілісі) Кахі Асатіані. На 31 хвилині матчу він здійснив дрібний фол у центрі поля, але цього виявилось достатньо для того, щоб суддя показав першу жовту картку в історії ЧС.

Перша жовта картка в історії чемпіонатів світу з футболу: дивіться відео

До речі, червоних на тих змаганнях не було їх довелось чекати чотири до Мундіалю-1974, у ФРН та Західному Берліні.

Як далі склалась кар'єра Асатіані?

ЧС 1970-го став для талановитого грузина єдиним у кар'єрі, адже дві наступні світові першості радянська збірна пропустила. Грузинський футболіст отримав свій зоряний час уже у поєдинку другого туру, коли СРСР здолав бельгію – 4:1. Асатіані забив, коли його команда повела з рахунком 2:0.

З групи радянська команда вийшла, здолавши Сальвадор у третьому турі 2:0. Проте, вже у чвертьфіналі, тоді ця стадія була першим раундом плей-оф, програла Уругваю – 0:1.

Після турніру Асатіані провів на міжнародному рівні лише два матчі. Річ у тім, що наступного року він отримав травму уже на початку гри внутрішнього чемпіонату проти Арарата (Єреван).

Півзахиснику довелось пропустити майже увесь чемпіонат 71-го, а після повернення він уже не вийшов на колишній рівень. Кар'єру закінчив у віці 28 років.

Як склалось життя після футболу?

Доволі трагічно. У 80-х Асатіані був відомий роботою у структурі рідного Динамо. Протягом 87-го навіть обіймав посаду головного тренера першої команди столичного для Грузинської республіки клубу.

Однак, його життя обірвалось доволі рано, пізньої осені 2002-го за трохи більше ніж місяць до 56-го дня народження. У той час донька відомого футболіста, Макі Асатіані, робила успішну кар'єру дизайнера.

У момент загибелі, 20 листопада, Кахі очікував водія у власному авто. Той саме відійшов, щоб віднести знайомим запрошення на показ мод. Коли повернувся – знайшов колишнього футболіста застреленим. У нього випустили 9 набоїв.

"Мафія вбила футболіста", "Добре організоване вбивство", "У Тбілісі вибито одного з найвідоміших футболістів в історії грузинського спорту" – писали різні видання 21 та 22 листопада 2002 року.

Майже 23 роки по тому ця справа й досі залишається не розкритою. У самій Грузії подію часто пов'язують з причетністю до керування однією з місцевих авіакомпаній, що є доволі великим бізнесом.

Успішно грав проти киян

Залишається у біографії Асатіані ще один цікавий факт. Наприкінці сезону 1966-го, а чемпіонат СРСР проводився по системі весна/осінь, у Тбілісі приїхав переможець ліги – київське Динамо.

Для 19-річного Асатіані це був дебютний сезон у дорослому футбол та перший матч проти клубу зі столиці України. Він відіграв повний поєдинок, у якому відзначився голом на 39-й хвилині. Господарі змагань виграли з рахунком 3:1, Кахі за найближчі три сезони відіграє проти "біло-синіх" із Києва лише один матч.

Динамо (Тбілісі) зразка 1967 року. Асатіані стоїть третім справа / Фото: fcdinamo.ge

Не відомо, чи втручалось керівництво міліції та радянських органів держбезпеки у тренерські установки, однак одразу Асатіані залишався поза заявкою на матч, хоч і був стабільним основним гравцем рідної команди.

Два поєдинки за чемпіонат СРСР проти Динамо із Києва Кахі Асатіані вдалось зіграти лише у проривному 1970-му та у 1973-му.

Пов'язані теми:

ЧЕМПІОНАТ СВІТУ З ФУТБОЛУ ФУТБОЛ